

[Forsvarsministeren]

kommer overraskende eller har sat kommunikationsmidlerne ud af spillet.

Jeg kan derfor på regeringens vegne afvise det pågældende forslag.

Med hensyn til det andet beslutningsforslag, B 20, om forbud mod dansk deltagelse i atomkrigsøvelser og øvelser i undtagelses- og nødretstilstand, har jeg også meget svært ved at genkende virkeligheden. Med et noteapparat, der næsten virker så rigt, som var det et forsøg på en doktorafhandling, forsøger man at påvise, at danske myndigheder sidder og øver sig på at udrydde hele verden, samtidig med at de indfører undtagelses- og nødretstilstand i Danmark og sætter de demokratiske rettigheder ud af spillet.

Jeg vil godt sige, at den øvelse, man taler om, WINTEX/CIMEX, er en stabsøvelse, som inddrager civile og militære myndigheder, som har til formål at afprøve de procedurer af teknisk og politisk art, som kan tænkes iværksat under spændings- og krisesituationer og ved væbnet forsvar af alliancens område mod et angreb. Øvelsens grundlag er udviklingen af en helt fiktiv politisk-militær krisesituation, og der kan ikke herudfra drages nogen slutning med hensyn til virkelige begivenhedsforløb, godkendelse af bestemte beslutninger og lignende. Men én ting står fast: de procedurer, der indøves og afprøves, respekterer de forfatningsmæssige krav, og det gælder selvsagt også procedurer vedrørende atomvåben.

De erfaringer, der er draget gennem årene på grundlag af øvelserne, har medvirket til at forbedre procedurer og tekniske installationer og kommunikationsmidler, så man har rimelig tiltro til, at de vil virke under en krisesituation, og at de forskellige myndigheder ikke vil være fuldstændig uforberedt, og har hermed ydet deres bidrag til alliancens og medlemslandenes krisestyringsapparater. Hvis ikke disse procedurer blev afprøvet en gang imellem, var der for alvor grund til at komme med bebrejdelser, og man kunne også med god ret tvivle på, om de nu også ville virke, når eller hvis der blev behov for dem.

Med hensyn til lovforslag nr. L 63 skal jeg sige, at loven om det civile beredskab er vedtaget så sent som i maj 1985 af et bredt flertal her i Tinget, og der er ikke efter vores opfattelse fremført nye argumenter, som skulle tilsige ændringer heri.

I øvrigt skal jeg vedrørende de øvrige punkter i lovforslaget henvise til mine tidligere generelle bemærkninger og også til de svar, som min forgænger i 1982 gav Folketingets forsvarsudvalg. Heraf fremgår det bl.a., at der i forbindelse med skærper af det militære beredskab kan være behov for at træffe foranstaltninger af den i loven nævnte karakter med hensyn til f.eks. forbindelserne mellem militære enheder og omverdenen. Jeg behøver næppe at forklare, hvorfor regeringen ikke kan acceptere et forslag, der afskærer muligheden for at kunne mobilisere, og derfor må jeg sammenfattende sige til hr. Thoft og til hr. Albrechtsen, at det er ikke et forslag, man skal forvente at få regeringens tilslutning til.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg skal blot her ved starten af debatten rette en fejl, som fremkom i ministerens redegørelse for regeringens synspunkt.

Ministeren oplyste, at det var forslagsstillerens mening, at soldater passivt skulle lade sig slå ihjel – jeg tror, det var sådan, ministeren sagde det. Her må jeg gøre ministeren opmærksom på, at hvis han læser bemærkningerne til forslaget om ophævelse af forholdsordren, vil han se, at der deri står:

»Man kan ikke sende soldater i felten og kræve, at de ikke må forsvare sig under tilbagetrækningen. Derfor må de regler, der skal erstatte den bestående forholdsordre, selvfølgelig også indeholde en selvstændig kompetence til styrkerne om iværksættelse af kamphandlinger, som kan begrundes ud fra hensynet til selvforsvar under tilbagetrækning/undvigelse...«

Forslagsstillerne er meget vel klar over, at man naturligvis ikke kan tillade sig at sende soldater ud for passivt at lade sig slå ihjel, og forslagsstillerne er indstillet på, hvis det var sådan, at man kunne få ophævet den eksisterende forholdsordre – og jeg vil så komme tilbage til indholdet i den – at man naturligvis skal have regler, som muliggør, at man kan trække sig tilbage uden bare passivt at lade sig slå ihjel og så samtidig sikre den tid, der skal til, for at Folketinget kan blive spurgt om og bestemme, hvad der i det hele taget skal ske.